

TAJNÝ ROZKAZ

MINISTRA VNITRA

Ročník 1953

V Praze dne 27. prosince 1953

Číslo 189

O B S A H : 204. Směrnice o spolupráci operativních orgánů ministerstva vnitra a operativních složek Pohraniční stráže a o způsobu hlášení a předávání zadržených osob.

(63) (52) (195)

204

230/21-15
244/05-4

~~Směrnice o spolupráci operativních orgánů ministerstva vnitra a operativních složek Pohraniční stráže a o způsobu hlášení a předávání zadržených osob.~~

Viz doplnení o TR-229/54 čl. 239

a/ Ochrana státní hranice spočívá především v široce rozvinuté agenturně operativní práci, hlavně ve vlastním pohraničním území.

Zrušeno dle RMV č. 152/58 čl. 158.

b/ Cílem agenturní práce operativních orgánů Pohraniční stráže je:

aa/ odhalit a zabránit špionáži, prováděné přes státní hranici;

bb/ odhalit všechny osoby, které se pokouší narušit státní hranici, nebo uskutečnit nezákonné a trestné spojení přes státní hranici a zabránit této činnosti;

cc/ bojovat proti pašeráctví a převaděčské činnosti přes hranice, odhalovat přechodové kanály a tajné byty používané narušiteli státní hranice;

dd/ odhalovat osoby, které se zabývají v pohraničním pásmu protistátní činností.

c/ Operativní orgány Pohraniční stráže v zasadě pracují k tomu, aby zajistily bezprostřední potřebu ochrany státní hranice. Z toho důvodu hloubka agenturní činnosti operativních orgánů Pohraniční stráže se rozprostírá jedině po vnitřní hranici administrativních pohraničních okresů.

d/ Zásady agenturní práce pro operativní orgány Pohraniční stráže, jakož i uspořádání operativní evidence, agenturních svazků a agenturní operativní dokumentace je analogická s uspořádáním platným v operativních orgánech ministerstva vnitra.

2. a/ Důležitost vlastního pohraničního území, které je v bezprostředním styku s územím cizího státu a které je soustavně využíváno zahraniční rozvedkou pro uskutečňování špionážní

*+ Viz - doplněk Vst. 239 TRMV č. 229/54. mpr/Rau
Pentop rozkaz souvisí s TR č. 30/57-1.*

~~a jiné nepřátelské činnosti, vede nevyhnutelně k tomu, aby v něm byl zesílen operativní aparát a agenturní práce. Foto zesílení je zajištěno tím, že v pohraničních okresech mimo místních operativních orgánů ministerstva vnitra pracují operativní orgány Pohraniční stráže.~~

- b/ Za státně-bezpečnostní situaci v rámci kraje zodpovídá ~~náčelník krajské správy ministerstva vnitra~~. Nese proto plnou odpovědnost i za státně-bezpečnostní situaci v pohraničních okresech. Tato odpovědnost a kompetence operativních orgánů ministerstva vnitra vyžaduje nevyhnutelně ~~nejužší spolupráci operativních orgánů Pohraniční stráže s příslušnými územními operativními orgány ministerstva vnitra~~. Bezprostředním stykem a pracovními poradami příslušných náčelníků operativních orgánů Pohraniční stráže a náčelníků operativních orgánů ministerstva vnitra je nutno řešit nejužší součinnost obou složek při zajišťování státně-bezpečnostní situace, při provádění akcí, rozpracování objektů a pod.
- c/ Operativní spolupráce Pohraniční stráže s operativními orgány ministerstva vnitra ~~se uskutečňuje pracovním stykem hlavní správy Pohraniční a Vnitřní stráže a II. správy ministerstva vnitra, velitelství brigád a místně příslušnými krajskými správami ministerstva vnitra a velitelství praporů s místně příslušnými okresními odděleními ministerstva vnitra~~. Tyto složky se vzájemně informují o státně-bezpečnostní situaci v hranicním pásmu a pohraničních okresech.
3. a/ V průběhu praktické spolupráce jsou povinny ~~operativní orgány Pohraniční stráže~~ předávat ~~operativním orgánům ministerstva vnitra~~ státně-bezpečnostní poznatky a případy, jež nesouvisejí s ostrahou státní hranice a na nichž mají operativní orgány ministerstva vnitra zájem.
 Stejně tak operativní orgány ministerstva vnitra jsou povinny předávat operativním orgánům Pohraniční stráže všechny poznatky a případy, týkající se ostrahy státní hranice, obsahující udaje o místech přechodů, převádění přes státní hranice, o způsobech a metodách přechodů, vysazování nepřátelských agentů na naše území, o orgánech zabývajících se převaděckou činností, o dislokaci nepřátelských vojenských útvarů, pohraničních sborů, o zásadách ochrany státní hranice, o bezpečnostních a technických opatření v pohraničí cizího státu a pod. Ve výjimečných případech může Pohraniční stráž vést ~~rozpracování osob spadajících povahou případu do její kompetence i mimo území pohraničního okresu~~, jestliže operativní orgány ministerstva vnitra nemají přístup a operativní možnosti na osoby zpracovávané v případu. Takovéto rozpracování však musí být vedeno s vědomím územně příslušných operativních orgánů.

ministerstva vnitra. Mají-li operativní orgány ministerstva vnitra rozpracován jakýkoliv případ, který má převážně vztah k nedotknutelnosti státní hranice, jsou povinny předat poznatky operativním orgánům Pohraniční stráže včetně poznatků, zjištěných při výsleších operativními orgány ministerstva vnitra.

- b/ Operativní orgány Pohraniční stráže jsou povinny lustrrovat v evidenci operativních orgánů ministerstva vnitra všechny osoby, vyskytující se v případech zpracovávaných operativními orgány Pohraniční stráže.

Operativní orgány ministerstva vnitra jsou povinny lustrrovat na hlavní správě Pohraniční a Vnitřní stráže - operativním odboru všechny osoby z hraničního pásmu a pohraničních okresů, jež se vyskytuje ve zpracovávaných případech operativních orgánů ministerstva vnitra.

Po provedené lustraci je nutno postupovat podle směrnic o operativní evidenci a spisových svazcích.

Nemá-li žádná ze složek svazu vylastrovány za účelem uložení svazku, je veci vešímne dohody příslušných operativních orgánů ministerstva vnitra a operativních složek Pohraniční stráže, kdo bude na základě lepších poznatků a možností v případě pokracovat. *Zrušeno dle 11/1995 č. 212.*

- c/ O všech získaných údajích, týkajících se předpokládaných nebo chystaných přechodů přes státní hranici, jsou operativní orgány ministerstva vnitra povinny uvědomit včas operativní orgány Pohraniční stráže, aby mohla být učiněna nutná opatření.

- d/ Operativní orgány Pohraniční stráže i operativní orgány ministerstva vnitra jsou povinny pravidelně měsíčně se informovat o situaci na území, kde pracují, činit vyhodnocení této situace a vytyčovat konkrétní opatření potřebná pro součinnost.
Brigáda Pohraniční stráže oznamuje měsíčně okresnímu oddělení ministerstva vnitra počet zadržených osob v hraničním pásmu okresu. Okresní oddělení ministerstva vnitra stále informuje operativní orgány Pohraniční stráže o situaci vzniklé v okrese a o zatčených osobách.

- e/ Operativní orgány ministerstva vnitra spolu s územně příslušným velitelstvím Pohraniční stráže nesou odpovědnost za přechod osob do zahraničí, které jsou objekty rozpracování operativními orgány ministerstva vnitra nebo jsou zaměstnány nebo bydlí na území zájmu jejich činnosti.

- f/ Pro provádění větších operativních akcí nebo opatření, kdy je zapotřebí součinnosti operativních orgánů ministerstva vnitra a Pohraniční stráže, je vypracováván plán. Plán vypracovává a sladuje s jinými orgány ten orgán, který dostal rozkaz provést akci nebo opatření.

g/ Vznikne-li operativním orgánům ministerstva vnitra nutnost provést operaci v zakázaném pásmu, která však nemá spojitost se zahraničím, musí operativní orgány ministerstva vnitra plán provedení operace dohodnout s velitelem brigády nebo při menším rozsahu akce s velitelem praporu Pohraniční stráže. Odovědnost za příslušnou operaci nese ten orgán, který ji organisiuje.

Pohraniční stráž v rámci svých možností poskytuje pomoc a zajišťuje nedotknutelnost státní hranice.

Orgán provádějící operaci může dávat potřebné pokyny a nařízení jemu přiděleným pohraničníkům nebo jednotkám jedině prostřednictvím příslušných velitelů.

h/ Operativní spolupráci mezi Pohraniční stráží a orgány ministerstva vnitra, jež se týká operací na státní hranici majících spojitost se zahraničím, řeší tajný rozkaz ministra národní bezpečnosti č. 98/1952. 125/54 d.

II.

Pro předávání zadržených osob orgány Pohraniční stráže operativním složkám ministerstva vnitra nařizuju :

1. Vyšetřování osob, jež narušily československé státní hranice směrem do ČSR ze západního Německa, Rakouska, NDR, Maďarska, Polska a SSSR, provádí orgány ministerstva vnitra. *nač. 7.*

Pohraniční stráž oznámi zadržení osoby nejdříve do 24 hodin po zadržení II. správě ministerstva vnitra, která je povinna tyto osoby převzít do 48 hod. od doby zadržení. *Pro potřebu II.* správy ministerstva vnitra sdělí Pohraniční stráž o zadržené osobě tyto skutečnosti :

učeb Jméno a příjmení zadržené osoby, data narození, národnost, státní příslušnost, poslední bydliště a zaměstnání, ze kterého státu osoba přišla, ve kterém prostoru a ve kterou dobu přesla, důvod přechodu, vznikl-li při zadržení osoby incident /přestřelka/ a byly-li u zadržené osoby nalezeny usvědčující doklady nebo předměty.

Eskortu zadržené osoby k nejbližšímu okresnímu oddělení ministerstva vnitra provádí orgány Pohraniční stráže a uvalení vazby zařizuje operativní složka ministerstva vnitra. Velitel brigády současně hlásí předání náčelníku krajské správy ministerstva vnitra.

2. Osoby zadržené pro pokus o přechod státní hranice z ČSR a osoby, na něž je důvodné podezření z pokusu o přechod státní hranice, sděluje Pohraniční stráž do 24 hodin po zadržení krajské správě ministerstva vnitra, příslušné podle místa zadržení, která uvede o zadržení příslušnou krajskou správu ministerstva vnitra podle místa bydliště. *Pro eskortu zadržené osoby a uvalení vazby ustanovení uvezení* kódě 1.

3. Osoby větší politické, či hospodářské odpovědnosti, ať již z cizího nebo našeho státu, spolupracovníci cizích zpravodajských služeb a příslušníci vyššího duchovenstva, zadržené při pokusu o narušení státní hranice, musí být ihned eskortovány na hlavní správu Pohraniční a Vnitřní stráže - operativní odbor, aby mohly být během 48 hod. předány II. správě ministerstva vnitra.
4. V případech, kde je zvláštní operativní zájem pro ostrahu státní hranice nebo v případech, kdy měl narušitel plnit úkoly v hraničním a zakázaném pásmu, provádí vyšetřování zadržené osoby Pohraniční stráž. O každém takovém případu bude předem učiněna dohoda mezi II. správou ministerstva vnitra a operativním odborem hlavní správy Pohraniční a Vnitřní stráže.
5. Všechny zadržené osoby, jež narušily státní hranici, musí být ihned fotografovány a daktyloskopovány krajskou správou MV, která osoby převzala od Pohraniční stráže nebo II. správy MV. V případech uvedených v bodě 4/ provádí fotografování a daktyloskopování Pohraniční stráž. Daktyloskopiské karty s fotografiemi se v jednom vyhotovení zasílají I. odboru ministerstva vnitra, který vede centrální evidenci narušitelů státní hranice.
6. Zadržené osoby, které nedovršily 15 let věku a byly zadrženy ve společnosti rodičů nebo pěstounů, jsou předávány společně se svými rodiči nebo pěstouny.
7. Veškeré osoby, zadržené v souvislosti s přechodem státní hranice, budou vyslechnuty operativními orgány Pohraniční stráže ke všem okolnostem, majícím vztah k jejich přechodu státní hranice. Operativní orgány ministerstva vnitra jsou povinny informovat operativní orgány Pohraniční stráže o výsledku vyšetřovaných osob, pokud se týká taktiky přechodu, výzbroje, pomahačů vně i uvnitř státní hranice, případně chystaných akcí agentů v hraničním pásmu, pohraničních okresech nebo přímo proti Pohraniční stráži, jakož i všechny poznatky, mající vztah k ostraze státní hranice, jež dodatečně při vyšetřování budou u operativních orgánů ministerstva vnitra zjištěny.
8. Při předávání osob orgány Pohraniční stráže operativním orgánům ministerstva vnitra musí obě složky dbát toho, aby zadržené osoby byly předány se všemi u nich nalezenými věcmi, důkazy, doklady a poznatky. Kromě věcí zabavených u zadržených osob, předává Pohraniční stráž operativním orgánům ministerstva vnitra tyto doklady : protokol o zadržení, protokol ohledání místa zadržení, protokol o osobní prohlídce, návrh na zatčení, příkaz k zatčení a stvrzenku o předání cenných věcí zabavených u zadržených osob. Protokol o zadržení a protokol ohledání místa zadržení slouží k účelům dalšího vyšetřování zadržené osoby a jako doklady které zachycují dislokaci Pohraniční stráže a metody ochrany

- státní hranice, nesmějí být předány prokuratuře s trestním oznámením.
9. Předávání zadržených osob se děje v místě předávajících orgánů Pohraniční stráže. na TR-10/51 ab. 5 III. č. 1-3. uhrzy. a m. II - č. 1. dole.
10. Každé zadržení osoby na státní hranici musí být uchováno v tajnosti a hlášení o něm podáno způsobem odpovídajícím zásadám utajení, aby další vyšetřování a práce se zadrženým jak u Pohraniční stráže, tak u operativních orgánů ministerstva vnitra nebyla narušována!
11. Protokoly o zadržení, osobní prohlídce a protokoly ohledání a průzkumu místa zadržení provádí Pohraniční stráž podle rozkazu ministra vnitra č.30/51 ze dne 23.června 1951.
12. Všechny osoby a věci, které předávají pohraniční nebo jiné orgány sousedního státu do CSR mimo pasové kontroly, přejímá Pohraniční stráž a potom je předává podle bodu 1/ operativním orgánům ministerstva vnitra se všemi doklady o převzetí. Kopii dokladů o převzetí si ponechá Pohraniční stráž.

III.

* Tímto rozkazem ruším rozkazy ministra národní bezpečnosti č.44 ze dne 18.července 1951, č.50 ze dne 8.srpna 1951 a tajné rozkazy ministra národní bezpečnosti č.90/1952 a č.113/1952.

Č.j.N/J-00843/1953.

Ministr vnitra :

Rudolf Barák v.r.

Obdrží : ministr vnitra
náměstci ministra vnitra
hlavní správa PVS
správy a odbory, kterých se tento rozkaz týká
krajské správy MV a
správa MV Jáchymov.

Tento výtisk č. 45 rozkazu ministra vnitra s originálem porovnal a za správnost vyhotovení odpovídá :

prof. K. Chaloupka

*Zpráva přenosl dne 3.1.1952.
ppr. Rezník M*